

17 septembrie, ora 11.00

Generozitate prin muzică

27 august - 24 septembrie 2023
festivalenescu.ro

Program

CONCERTE PENTRU FAMILII ȘI COPII

Teatrul Odeon, Sala Majestic

ORCHESTRA DE CAMERĂ RADIO

CRISTIAN SPĂTARU dirijor

CRISTINA BOHACIU SÂRBU prezentator

ANDREEA MATEIU narator

BENI D. MĂCELARU ilustrații

Parizade and the Singing Tree

Bizet Suita *Jeux d'Enfants*

Trompette et tambour (Trompeta și toba – Marche, Allegretto) / *La poupée* (Păpușa – Berceuse, Andantino semplice) / *La Toupie* (Titirezul – Impromptu, Allegro vivo) / *Petit mari, petite femme* (De-a mama, de-a tata – Duo, Andantino) / *Le Bal* (Balul – Galop, Presto)

Haydn Simfonia jucăriilor

Allegro / *Menuetto* / *Finale, Allegro*

Al-Zand *Parizade and the Singing Tree*

Partea I. În care Parizade caută Copacul cântător și aude avertismentul dervişului / Partea a II-a. În care Parizade urcă pe munte și suportă chinurile ascensiunii / Partea a III-a. În care Parizade aude cântecul minunat al Copacului cântător / Partea a IV-a. În care cântecul Copacului cântător se dovedește a fi magic

* În cadrul evenimentului are loc o lansare de carte a Editurii Corint. Din Colecția pe care nu o înveți la școală, va fi prezentat volumul *Aritmetica sunetelor* (2022) semnat de Ana-Maria Rusu.

Georges Bizet (1838-1875): Suita *Jeux d'Enfants/Jocuri de copii*

Mulți compozitori au scris, în anii de maturitate, piese pentru copii, mai ales piese scurte dedicate unui instrument, se pare, la îndemâna tuturor: pianul. Printre aceștia francezii Bizet, Fauré, Debussy și Ravel, germanul Robert Schumann, maghiarul Béla Bartók, chiar și românul Mihail Jora. *Jeux d'enfants/Jocuri de copii* op. 22, este o suită de douăsprezece miniaturi compusă în 1871 de Georges Bizet (1838-1875) pentru pian la patru mâini. Compozitorul a orchestrat opt dintre ele. Cele cinci miniaturi incluse în programul concertului de astăzi fac parte din acest grupaj.

Fiecare dintre compozitorii care au dorit să își amintească sonor de anii copilăriei, au făcut-o într-un mod propriu și personal, în funcție de temperament, preferințe și influențele epocilor în care au trăit și au scris. În paginile *Jocurilor pentru copii* Bizet – autorul operelor cu final tragic *Carmen* și *Pescuitorii de perle* – își redescoperă latura ludică, preferințele pentru melodia simplă și rafinamentul armoniilor sonore și timbrale, nu o dată în combinații sofisticate. Fiecare titlul concretizează amintirea care l-a inspirat pe compozitor.

Joseph Haydn (1732-1809): Simfonia jucăriilor

Simfonia jucăriilor (sau *Casațiunea* în sol major pentru orchestră și jucării) a fost scrisă în jurul anului 1770. Compozitorul Joseph Haydn a trecut la secțiunea jucării trompete, zbârnitore, triangle, tamburine, tobe, păsări de ceramică umplute cu apă care, atunci când se suflă în ele, pot scoate triluri de privighetoare sau țipete de prepeliță și instrumente simple ce imită chemarea cucului. Orchestra este alcătuită din doi corni, coade și continuo/clavecine. Deși are trei părți, lucrarea nu durează mai mult de 7/8 minute. Este o muzică veselă, plină de energie, săltărească, glumească, senină.

Program

Karim Al-Zand (n. 1970): *Parizade and the Singing Tree/ Parizade și Copacul cântător*

Compozitorul Karim Al-Zand (născut în Tunisia, astăzi este cunoscut astăzi ca un compozitor canadiano-american) a ales subiectul operei sale *Parizade și Copacul cântător* pentru narator și un ansamblu redus (1999/2001) din culegerea de povestiri populare arabe *1001 de nopți* (în limba română, ele pot fi citite în minuata traducere/istorisire a lui Eusebiu Camilar). Prima audiție a lucrării, inițial gândită pentru un sextet apoi revizuită pentru orchestră simfonică mare, a avut loc la 5 august 2018 în Santa Cruz Civic Auditorium, iar Orchestra festivalului din Cabrillo a fost dirijată de maestrul Cristian Măcelaru și ilustrată cu desenele băiatului său, Beni Măcelaru, atunci în vârstă de 9 ani.

O tânără fată, Parizade, a auzit minunata legendă a *Copacului cântător* de la tatăl ei, grădinarul palatului. Mulți prinți au pornit deja în căutarea acestui copac fermecat dar niciunul nu s-a întors. Parizade visează și ea la copacul fermecat, dornică să-i aducă tatălui ei o ramură pe care el să o planteze în grădina sultanului, dar mai ales să audă cântecul despre care se spunea că era minunat.

E prea primejdios! – spune tatăl, ești prea tânără, prea slabă și ești ... fată! Dar Parizade era hotărâtă și, într-o noapte, aventura ei începe. Mai trebuie să adaug că fata nu uită să se îmbrace în haine bărbătești! (ca în basmul de Petre Ispirescu). Pe drum întâlnește un derviş care o ajută - veți recunoaște, din nou, situații ce apar și alte povești: nu privi înapoi că te vei preface în stană de piatră... – dar și voci înfricoșătoare care o amenință și încearcă să o împiedice să ajungă la Copac.

Parizade urcă cu greu un perete abrupt de stâncă dar reușește să ajungă în vârf. Încă de departe aude o muzică minunată! Urmează muzica și ajunge la copacul fermecat. După ce ascultă pe săturate, rupe o crenguță care continuă să cânte în mâna ei. Și la fel de cântătoare va fi și atunci când, fericită, o va dăruia tatălui ei.

Povestea este mult mai bogată iar muzica ce o însoțește, parcă vorbește ea însăși într-o limbă pe care o înțelegem toți. Ascultătorul o va descoperi și se va bucura, din plin, de ea, în sala de concert, în cele cu puțin peste 20 de minute pe care le are lucrarea.

Cristina Sârbu

Orchestra

La aproape două decenii după crearea primului ansamblu muzical Radio România – Orchestra Națională Radio (1928) – s-a impus necesitatea formării unei noi orchestre, menite să contribuie la fondul muzical de înregistrări. Astfel s-a născut, în 1947, Orchestra de Studio a Radiodifuziunii Române, ce poartă, începând din anul 1990, numele de **Orchestra de Cameră Radio**.

Activitatea ansamblului a însemnat o îmbinare între înregistrările speciale de studio - destinate transmisiilor radio - și prezența pe podiumul de concert. Sub bagheta unor importanți dirijori români, precum Constantin

Silvestri, Mendi Rodan, Constantin Bobescu, Carol Litvin, Ludovic Bács, Cristian Brâncuși, Orchestra de Cameră Radio a abordat un repertoriu vast și diversificat, de la Baroc sau Clasicism la muzica secolului XX. Un aspect esențial în strategia de management a acestei orchestre îl constituie promovarea tinerilor dirijori și interpreți români. De asemenea, un element specific al activității Orchestrei de Cameră Radio îl reprezintă promovarea unor lucrări mai puțin cunoscute, în primă audiție românească, precum și interpretarea frecventă a creațiilor semnate de compozitori români.

Câteva dintre proiectele importante în care a fost implicată Orchestra de Cameră Radio în ultimii ani sunt festivalurile Bach – 250, Haydn, Schubertiada, Mozart – 250, Händel & Haydn, cele cinci ediții ale Festivalului Internațional de Chitară, Festivalul Internațional de Bandoneon și Acordeon și Festivalul Serii cu orgă la Sala Radio. Printre artiștii români importanți care au colaborat cu Orchestra de Cameră Radio se numără dirijorii Horia Andreescu, Marco Balderi, Gabriel Bebeșelea, Jean Pierre Berlingen, Francois Xavier Bilger, Amaury du Closel, Iosif Conta, Peter Csaba, Lawrence Foster, Christopher Wareen Green, Leonid Grin, Cristian Mandeal, Camil Marinescu, Paul Meyer, Milen Nachev, Thomas Rösner, Gerd Schaller, Tiberiu Soare, Ralf Sochaczewsky, Neil Thomson, Gian Luigi Zampieri și Jin Wang.

De asemenea, au evoluat alături de Orchestra de Cameră Radio artiști români apreciați în țară și pe scenele internaționale: Cristina Anghelescu, Dana Borșan, Viorica Cortez, Ileana Cotrubaș, George Crăsnaru, Ruxandra Donose, Teodora Gheorghiu, Valentin Gheorghiu, Daniel Goți, Dan Grigore, Nicolae Herlea, Dan Iordăchescu, Silvia Marcovici, Mihaela Martin, Horia Mihail, Eugenia Moldoveanu, Mariana Nicolesco, Adina Nițescu, Aurelian Octav Popa, Liviu Prunaru, Răzvan Suma, Eduard Tumagian, Alexandru Tomescu, Mihaela Ursuleasa, Lory Wallfsch și Bogdan Zvorișteanu.

Printre muzicienii străini care s-au regăsit pe afișele ansamblului Radio România de-a lungul anilor se numără: Emanuel Abbühl, Dmitri Alexeev, Yossi Arnheim, Claudi Arimany, Pierre-Yves Artaud, Brigitte Balley, Igor Bezrodni, Gabriel Bianco, Daniel Blumenthal, Vladimir Bunin, Grace Bumbry, Richard Galliano, Lorenzo Gatto, Elina Garanča, David Grimal, Rivka Golani, Natalia Gutman, Monique Haas, Elisabeth Leonskaja, Misha Maisky, Carlo Marchione, Dominique Merlet, Alexis Mouzourakis, Vasso Papandoniou, Michel Portal, Susana Prieto, Hiroko Sakagami, Peter Soave și Pavel Steidl.

Partituri înregistrate în primă audiție absolută și numeroase alte creații înregistrate în studio onorează ansamblul Radio România, cum ar fi Integrala concertelor pentru pian și orchestră de W.A. Mozart, în versiunea interpretativă a pianistei Dana Borșan, un eveniment discografic în premieră absolută în istoria muzicii românești.

©Cristian Barcan

Cristian Spătaru s-a născut în anul 1993 la Chișinău, în Republica Moldova. A început să studieze muzica la vârsta de 8 ani, când a luat primele lecții de pian și teorie muzicală. A absolvit mai întâi Compoziția cu Michael Jarrell, apoi Dirijat orchestral cu Mark Stringer și Dirijat coral cu Alois Glassner la Universitatea de Muzică și Artele Spectacolului din Viena. În iunie 2021 și-a susținut examenul dirijând o lucrare de George Enescu în Goldener Saal la Musikverein din Viena. Printre realizările sale se numără Premiul II la Premio Guido Cantelli 2022 și premiul pentru „Cel mai bun Dirijor român” obținut de două ori la edițiile a X-a și a XI-a ale Concursului Internațional de Dirijat Jeunesses Musicales în 2019 și 2021. De asemenea, a câștigat de trei ori la rând premiul I la Concursul Național de Compoziție din Moldova. De-a lungul timpului, a participat la cursuri de măiestrie cu dirijori precum Andres Orozco-Estrada, Marin Alsop, Cristian Măcelaru, Sian Edwards, Christian Ehwald, Sigmund Thorp și Nicolás Pasquet. În 2021 a fost selectat ca dirijor pentru Academia Italiană de Operă Riccardo Muti din Milano, unde a avut ocazia să conducă două spectacole cu opera *Nabucco* la Rimini și Ravenna. Pe 1 aprilie 2022 a debutat ca dirijor de operă cu *Eugen Onegin* de Ceaikovski la Opera Națională Română din Cluj-Napoca, precum și cu opera *Nabucco* de Verdi în septembrie 2022. În noiembrie 2022 a debutat cu *Le nozze di Figaro* la București alături de Valentina Nafornița în rolul Contessei iar în martie 2023 a debutat ca dirijor de balet în premiera *Romeo și Julieta* de Prokofiev cu Valentina Turcu ca regizor.

Prezentatoare

Cristina Sârbu Bohaciu este muzicolog și critic muzical, jurnalist de presă vorbită și scrisă, autor de studii și cărți de specialitate și, de 14 ani, conduce proiectului *Clasic e fantastic, educație prin și pentru muzică*, realizat, în parteneriat, cu Filarmonica George Enescu și Teatrul Odeon și dedicat tinerilor, în general și copiilor, în special.

Naratoare

Andreea Mateiu a absolvit UNATC promoția 2004-2008 la clasa Prof. Florin Zamfirescu și master 2008-2010 la clasa prof. Gelu Colceag. Activează în domeniu, fiind colaboratoare la Teatrul Bulandra, Teatrul Metropolis, Teatrul de Artă, Teatrul Godot, Teatrul Metronom și Teatrul de Comedie. Printre proiectele sale viitoare se numără 3 premiere: „Balena”, „Obiceiuri necurate” și un proiect câștigător la AFCN. Anul acesta a câștigat la CNC, cu cel mai mare punctaj, primul său scenariu de scurt- metraj, intitulat „Frunză”. Anul trecut a avut premiera filmul „Nunți, botezuri, înmormântări”, unde a jucat în rolul principal – Reli. De asemenea, a jucat în seriale de televiziune, precum „Atletico-textila”, „Liber ca pasărea cerului”, „Las fierbinți”. Din toamnă, va apărea în serialul „Brigada-nimic”.

